

**OLIMPIADA NAȚIONALĂ
„LECTURA CA ABILITATE DE VIAȚĂ” – CLASELE V-XII**

Etapa locală, 5 martie 2023

Nivelul 4 – clasele a XI-a și a XII-a

Înainte de a răspunde la cerințele formulate, citește cu atenție următoarele precizări:

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- În cazul subiectelor care presupun încadrarea într-o limită de rânduri, vei numerota fiecare rând pe care îl vei scrie.
- În cazul cerințelor în care limita maximă de rânduri este precizată, nu se vor lua în considerare rândurile excedentare.
- Răspunsurile date nu vor avea titlu sau motto. Utilizarea acestora va atrage după sine descalificarea concurentului.
- Timpul de lucru este de 3 ore.

Citește cu atenție fiecare text, apoi cerințele, și răspunde la fiecare dintre acestea.

SUBIECTUL I

30 de puncte

DACĂ RĂZBOIUL MAI ȚINE DOI ANI

de Herman Hesse

Încă din tinerețe aveam obiceiul să dispar din când în când și să mă cufund în alte lumi, pentru înflăcărare; atunci eram căutat, după o vreme eram dat dispărut și, în cele din urmă, când mă întorceam, era întotdeauna o plăcere să ascult judecățile așa-zisei științe despre mine și despre „absența” sau starea mea de întunecare. În vreme ce eu nu făceam decât ce era firesc pentru felul meu de a fi, un lucru care, mai devreme sau mai târziu, va fi la îndemâna majorității oamenilor, eram privit de ființele acelea ciudate ca un soi de fenomen – pentru unii eram un posedat, pentru alții un om binecuvântat cu forțe miraculoase.

Pe scurt: iarăși fusesem plecat o vreme. După doi sau trei ani de război, am considerat că prezentul își pierduse mult din farmec și am luat-o din loc, să respir un timp alt aer. Am părăsit lumea

noastră pe aceeași cale dintotdeauna și am zăbovit ca oaspete într-altele. M-am oprit o vreme în trecutul îndepărtat, am gonit nemulțumit printre popoare și epoci, am fost martor la obișnuitele răstigniri, conflicte, progrese și îmbunătățiri de pe pământ și apoi m-am retras în sferele cosmice.

Când m-am reîntors, era anul 1920 și, spre dezamăgirea mea, popoarele încă se mai înfruntau în război, cu aceeași necugetată încăpățănare. Câteva granițe fuseseră mutate, câteva alese regiuni de cultură străveche, distruse cu multă atenție, dar în general, lucrurile nu se schimbaseră prea mult.

Mare era progresul în privința egalității pe pământ. După cum mi s-a spus, situația era întrutotul aceeași în toate țările – cel puțin în Europa; de asemenea, dispăruse aproape în întregime diferența între beligeranți și neutri. De când împușcarea populației civile se făcea mecanic, din baloane libere care, trecând, își lăsau proiectilele să cadă de la o înălțime între 15000 și 20000 de metri – de atunci granițele statale deveniseră mai mult iluzorii, deși erau păzite cu strășnicie, ca și înainte. Aceste salve venite din aer, la nimereală, erau atât de răspândite, încât cei care trimiteau asemenea baloane erau cât se poate de mulțumiți când scăpa neatins măcar locul unde se aflau ei și nu le mai păsa câte din bombele lor cădeau deasupra țărilor neutre sau chiar în zonele aliate.

Acesta era, de fapt, singurul progres pe care îl făcuse arta războiului și el exprima, în sfârșit, cu oarecare limpezime rostul războiului. Lumea era împărțită în două tabere care încercau să se distrugă reciproc, pentru că amândouă doreau același lucru, și anume eliberarea oprimaților, lichidarea violenței și edificarea unei păci durabile. Toți erau împotriva unei păci care, probabil, n-ar dăinui o veșnicie: dacă pacea veșnică nu era posibilă, a fost preferat categoric războiul veșnic, și nepăsarea privind ploaia de muniție din baloane, care cădea de la mari înălțimi și îi binecuvânta pe toți, drepti și nedrepti, corespundea întrutotul rațiunii acestui război. Altminteri, războiul se purta ca întotdeauna, cu mijloace apreciabile, dar insuficiente. Fantezia modestă a militarilor și a tehnicienilor mai inventase câteva mijloace de distrugere – dar acel vizionar, care născocise balonul mecanic de împrăștierea muniției, fusese ultimul dintre cei din soiul lui; pentru că de atunci oamenii de spirit, fantaștii, poeții și visătorii s-au îndepărtat tot mai mult de interesul pentru război. După cum am spus, el a rămas în seama militarilor și a tehnicienilor și, prin urmare, nu prea progresa. În picioare sau culcat, armatele se înfruntau cu o perseverență de neînchipuit și, cu toate că decorațiile militare erau de multă vreme de hârtie, din cauza lipsei de materiale, nicăieri eroismul nu se împuținase vizibil.

Mi-am găsit locuința parțial distrusă, datorită raidurilor aeriene, dar încă se mai putea dormi în ea. Totuși era frig și incomod, molozul de pe jos și mucegaiul umed de pe pereți îmi displăceau, încât, curând, am plecat iarăși la plimbare.

Am străbătut câteva străduțe ale orașului care se schimbaseră foarte mult. În primul rând, nu vedeai nicio prăvălie. Străzile nu mai aveau viață. Nici nu ieșisem bine, când un om cu număr de tablă la pălărie s-a apropiat de mine și m-a întrebat ce făceam acolo. I-am spus că mă plimbam. El: „Aveți

permis?” Nu înțelegeam ce voia, a urmat un schimb de cuvinte și mi-a cerut să-l urmez până la primul post.

Am ajuns pe o stradă unde, pe toate casele, erau niște panouri albe și pe ele erau denumirile departamentelor, scrise cu litere și cifre. „Civili fără ocupație”, am citit pe un panou; alături era numărul 2487 B4. Acolo am intrat. Se vedeau birouri obișnuite, o sală de așteptare, holuri și peste tot mirosea a hârtie, a haine jilave și a clădire publică. După câteva întrebări, am fost dus la camera 72d și apoi interogat.

În fața mea stătea un funcționar care mă cerceta atent.

– Nu puteți sta în poziție de drepti? a întrebat el cu asprime.

– Nu, am răspuns.

– De ce nu? a vrut el să știe.

– Încă n-am învățat, am răspuns cu sfială.

– Așadar, ați fost arestat pe când vă plimbați fără permis. Recunoașteți?

– Da, am zis, e adevărat. N-am știut. Știți, am fost bolnav mai multă vreme...

A dar din mână.

– Veți fi pedepsit: vă este interzis să umblați încălțat timp de trei zile. Scoateți-vă pantofii!

Mi i-am scos.

– Vai de mine! a strigat funcționarul consternat. Vai de mine, purtați pantofi de piele! De unde îi aveți? Chiar sunteți nebun de-a binelea?

– Probabil că nu sunt cu totul normal, n-aș putea să vă spun foarte exact. Pantofii i-am cumpărat mai demult.

– Da' nu știți că civililor le este strict interzis să poarte lucruri din piele, oricare ar fi ele? Pantofii dumneavoastră rămân aici, sunt confiscăți. Și acum, arătați-mi odată documentele dumneavoastră!

„Doamne, Dumnezeule, n-aveam niciunul!”

– Așa ceva nu mi s-a mai întâmplat de-un an! a gemut funcționarul și a chemat un gardian. Duceți-l pe omul ăsta la serviciul numărul 194, camera 8!

Am fost purtat pe câteva străzi, așa desculț, apoi am intrat în altă clădire, am trecut prin coridoare, am respirat mirosul de hârtie și deznădejde, apoi am fost împins într-o cameră și interogat de un alt funcționar. Purta uniformă.

– Ați fost surprins pe stradă fără documente. Aveți de plătit o amendă de două mii de guldeni. Scriu imediat chitanța.

– Vă cer iertare, am spus eu șovăind, dar n-am atâția bani la mine. N-ați putea să mă închideți un timp, în locul amenzii?

A izbucnit în râs.

– Să vă închid? Dragă domnule, cum vă puteți închipui așa ceva? Credeți cumva că am avea chef să vă mai și hrănim? Nu, stimabile, dacă nu puteți să plătiți fleacul ăsta, nu vă mai rămâne decât cea mai grea dintre pedepse. Trebuie să vă condamni la retragerea temporară a dreptului de a fi! Vă rog să-mi dați permisul de existență!

Nu aveam.

Funcționarul a rămas fără grai. A chemat doi colegi, a șușotit o vreme cu ei, arătând de mai multe ori spre mine, și toți mă priveau cu teamă și profundă uimire. Apoi a cerut să fiu dus și lăsat în arest, până la discutarea cazului meu.

Acolo ședeau sau stăteau în picioare mai multe persoane, iar în fața ușii era pază militară. Am observat că, lăsând la o parte lipsa încălțărilor, eu eram de departe cel mai bine îmbrăcat dintre toți. Am fost lăsat să stau jos, cu un fel de respect; un omuleț sperios s-a înghesuit numaidecât lângă mine, s-a aplecat precaut la urechea mea și mi-a șoptit:

– Știți, vă fac o ofertă formidabilă. Am acasă o sfeclă de zahăr! O sfeclă de zahăr, întreagă, perfectă! Cântărește aproape trei kilograme. E-a dumneavoastră. Cât dați pe ea?

Și-a apropiat urechea de gura mea și am șoptit:

– Faceți-mi o ofertă! Cât cereți?

– Să zicem, o sută cincisprezece guldeni! mi-a șușotit el în ureche.

Am făcut semn din cap că nu și am căzut pe gânduri.

Îmi dădeam seama că fusesem plecat prea mult timp. Era greu să te reobișnuiești cu viața. Ce n-aș fi dat pentru o pereche de pantofi sau de ciorapi! Mi-era îngrozitor de frig la picioare pentru că fusesem nevoit să umblu desculț pe străzile ude. Dar în încăpere nu era nimeni care să fi fost încălțat.

Au venit să mă ia după câteva ceasuri. Am fost condus la serviciul 285, camera 19 f. De data asta, gardianul a rămas și s-a postat între mine și funcționar. Mi s-a părut că era un funcționar de rang foarte înalt.

– V-ați pus într-o situație cât se poate de rea, începu el. stați în orașul acesta și sunteți fără permis de existență. Probabil că vă este cunoscut faptul că așa ceva se pedepsește foarte sever.

Am făcut o mică plecăciune.

– Dați-mi voie, am zis, am o singură rugămintă la dumneavoastră. Îmi dau seama că nu fac față situației, care se înrăutățește văzând cu ochii. N-ar merge să mă condamnați la moarte? V-aș fi foarte recunoscător!

Înaltul funcționar m-a privit cu blândețe în ochi.

– Înțeleg, a spus el blajin. Dar cu rugămintea asta ar putea să vină oricine! În orice caz, mai întâi ar trebui să cumpărați un permis de moarte. Aveți banii? Costă patru mii de guldeni.

– Nu, n-am atâția. Dar aș da tot ce am. Simt o mare nevoie să mor.

A zâmbit ciudat.

– Vă cred, nu sunteți singurul. Dar nu merge chiar așa de ușor cu muritul. Dumneavoastră, domnule, aparțineți unui stat și îi sunteți dator acestui stat cu trupul și cu viața. Treaba asta ar trebui să vă fie cunoscută. De altfel – văd aici că sunteți înregistrat cu numele Sinclair Emil. Sunteți cumva scriitorul Sinclair?

– Sigur, eu sunt.

– O, cât mă bucur! Sper să vă pot fi de folos. Gardian, puteți pleca.

Gardianul a ieșit și funcționarul mi-a întins mâna.

– Am citit cărțile dumneavoastră cu mult interes, a spus el amabil, și vreau să vă ajut, cât îmi stă în putință. Dar – spuneți-mi totuși – cum, Doamne, ați reușit să ajungeți în situația asta incredibilă?

– Ei bine, am fost plecat o vreme. M-am retras un timp în spațiile cosmice, să tot fi fost vreo doi, trei ani și, vă mărturisesc deschis, speram într-un fel ca războiul să se fi încheiat între timp. Dar spuneți-mi, nu puteți să-mi faceți rost de un permis de moarte? V-aș fi teribil de recunoscător.

– Poate că o să meargă. Dar mai întâi vă trebuie o aprobare pentru dreptul la existență. Fără ea, orice pas ar fi de prisos. Vă dau o recomandare pentru serviciul 127. Acolo veți primi, pe răspunderea mea, măcar un permis provizoriu de existență. Oricum, este valabil numai două zile.

– O, e mai mult decât suficient!

– Bine, bine! După aceea întoarceți-vă aici, vă rog. I-am strâns mâna.

– Încă ceva! am spus încet. Pot să vă mai pun o întrebare? Vă puteți imagina cât de puțin mă descurc în situația actuală.

– Vă rog.

– Așadar, înainte de toate, m-ar interesa să știu cum de mai este posibilă, în asemenea împrejurări, ca viața să meargă înainte. Poate un om să reziste?

– O, da. Dumneavoastră sunteți într-o situație extrem de dificilă – civil și fără niciun fel de document! Nu mai există decât foarte puțini civili. Cine nu-i soldat, este funcționar. Astfel viața celor mai mulți devine mai suportabilă, unii sunt chiar foarte fericiți. Iar cu lipsurile ne-am obișnuit treptat. Când au început să se termine cartofii și am fost nevoiți să ne obișnuim cu fiertura de lemn – acum e ușor gudronat și a devenit de-a dreptul gustos – fiecare gândea că situația nu mai putea fi suportată. Și uite că merge. La fel e cu toate.

– Înțeleg, am spus. De fapt, nici nu mai e de mirare. Un singur lucru nu-l pricep prea bine. Spuneți-mi, pentru ce face întreaga lume eforturile astea uriașe? Atâtea lipsuri, legile, miile de servicii și de funcționari – de fapt, ce se păzește și ce se păstrează prin toate astea?

Uluit, domnul m-a privit ținând.

– Ce întrebare e asta!?! a exclamat, clătinând din cap. Doar știți că este război, război în toată lumea! Pe el îl întreținem, pentru el dăm legi și aducem jertfe. Pentru război! Fără aceste enorme eforturi și realizări, armatele n-ar mai rezista nici măcar o săptămână pe câmpul de bătaie. Ar flămânzi – ar fi atât de îngrozitor!

– Da, am spus rar, ce gând cumplit! Așadar, războiul este valoarea întreținută prin asemenea jertfe! Da, dar – îngăduiți-mi o întrebare ciudată – de ce prețuiți atât de mult războiul? Merită toate acestea? Reprezintă, oare, războiul o valoare?

Funcționarul a ridicat din umeri privindu-mă cu milă. Își dădea seama că nu-l înțelegeam.

– Dragă domnule Sinclair, a zis, sunteți cu totul rupt de lume. Dar, vă rog duceți-vă pe orice stradă, vorbiți cu orice om, faceți un mic efort de gândire și întrebați-vă: ce ne-a mai rămas? Din ce-i alcătuită viața noastră? Atunci sigur veți spune numaidecât: războiul e singurul lucru pe care-l mai avem! Plăcerea și câștigurile personale, ambiția socială, setea de avere, dragostea, munca spirituală – toate acestea nu mai există. Războiului, și numai lui, îi datorăm faptul că în lume mai există ceva care se numește ordine, lege, judecată, spirit. Nu vă dați seama?

Da, acum îmi dădeam seama și i-am mulțumit domnului.

Apoi am plecat și am băgat în buzunar recomandarea către serviciul 127. N-aveam de gând să o folosesc și nu găseam că era nimerit să mai dau bătaie de cap vreunui alt serviciu. Și, înainte de a mai putea fi văzut și luat la întrebări, am rostit în sinea mea cuvântul de binecuvântare stelară, mi-am oprit bătăile inimii, mi-am ascuns trupul în umbra unei tufe și am pornit din nou în pribegie, fără să mă mai gândesc la o întoarcere acasă.

Traducere de Mariana Bărbulescu

A. (2 puncte: 0,5 puncte pentru fiecare răspuns corect)

Scrie, pe foaia de concurs, litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Biroul „Civili fără ocupație” se afla la numărul:

- a. 194, camera 8;
- b. 2487 B4;
- c. 285, camera 19 f;
- d. 127, camera 72 d.

2. Ocupația naratorului era de:

- a. soldat;
- b. funcționar;
- c. gardian;
- d. scriitor.

3. Omulețul de la închisoare i-a făcut naratorului o „ofertă formidabilă”. În ce consta aceasta?

- a. un permis de existență;
- b. o pereche de pantofi din piele;
- c. o sfeclă de zahăr;
- d. un permis de moarte.

4. Naratorul a pornit într-un nou periplu „în alte lumi”, pentru că:

- a. îi plăcea cum reacționau cunoscuții când se întorcea;
- b. îi plăcea să asculte „judecățile așa-zisei științe” despre el și despre „absența” sa;
- c. „după doi sau trei ani de război”, a considerat „că prezentul își pierduse mult din farmec”;
- d. era „un posedat”.

B. (4 puncte: 0,5 p. pentru fiecare idee plasată corect)

Stabilește ordinea logică și temporală a următoarelor idei principale ale textului, apoi notează pe foaia de concurs doar cifrele corespunzătoare acestora, într-o casetă similară celei de mai jos:

--	--	--	--	--	--	--	--

1. Naratorul este adus în fața unui funcționar de rang foarte înalt.
2. Naratorul rămâne desculț.
3. Naratorul dispare și se cufundă într-o altă lume, în timpul războiului.
4. Funcționarul îi dă naratorului o recomandare pentru un permis provizoriu de existență.
5. Funcționarul îl condamnă pe narator la retragerea temporară a dreptului de a fi.
6. Naratorul propune să fie condamnat la moarte.
7. Naratorul este interpelat pe stradă de un om cu număr de tablă la pălărie.
8. Naratorului i se cere să plătească o amendă de două mii de guldeni, pentru că fusese surprins pe stradă fără documente.

C. (12 puncte: 3 puncte pentru răspunsul corect la fiecare din cerințe)

Răspunde, pe foaia de concurs, formulând enunțuri, la fiecare din următoarele cerințe:

1. Precizează ce valabilitate avea un permis provizoriu de existență.
2. Menționează două lucruri pe care și le doreau ambele tabere beligerante care încercau să se distrugă reciproc.
3. Explică motivul pentru care, în viziunea funcționarului de rang înalt, războiul reprezenta o valoare pentru lumea în care trăia.
4. În text există următoarea secvență: „Apoi am plecat și am băgat în buzunar recomandarea către serviciul 127. N-aveam de gând s-o folosesc și nu găseam că era nimerit să mai dau bătaie de cap vreunui alt serviciu. Și, înainte de a mai putea fi văzut și luat la întrebări, am rostit în sinea

mea cuvântul de binecuvântare stelară, mi-am oprit bătăile inimii, mi-am ascuns trupul în umbra unei tufe și am pornit din nou în pribegie, fără să mă mai gândesc la o întoarcere acasă.”

Prezintă, în cel mult 10 rânduri, care este cea mai prețuită valoare a personajului-narator Sinclair Emil, așa cum rezultă din fragmentul dat.

D. (12 puncte)

La o dezbatere prilejuită de lansarea noii traduceri a cărții lui Herman Hesse se discută despre diferitele semnificații ale povestirii *Dacă războiul mai ține doi ani*. Unul dintre participanți afirmă: „Scriitorii au obligația morală de a se implica activ în viața societății din care fac parte și de a lua atitudine, prin creațiile lor și nu numai, în fața pierderii valorilor umane și a alunecării înspre regimul dictatorial.”

Redactează un text de cel mult 30 de rânduri care să reprezinte intervenția ta ca răspuns la această afirmație. În redactarea textului vei avea în vedere formularea a două argumente care să-ți susțină punctul de vedere.

SUBIECTUL al II-lea

20 de puncte

Eco-activismul și arta

Știrile despre activiști care atacă simbolic opere din marile muzee ale lumii sunt din ce în ce mai prezente și încă reușesc să facă înconjurul lumii. Spun *încă* deoarece reacțiile publicului larg, cel la care trebuie să ajungă mesajele lor, au fost preponderent negative. Chiar și cei care simpatizează cu dezideratul necesității renunțării la combustibilii fosili au simțit că, prin aparenta punere în pericol a unei capodopere, activiștii au mers prea departe. De cealaltă parte, viralizarea acțiunilor lor, realizate cu mijloace modeste, dar care generează știri în toată lumea, îi face pe eco-activiști bucuroși că reușesc să aducă din nou în atenție problemele climatice, trecute în umbra unor subiecte precum pandemia, războaiele sau situația economică globală. Conform studiilor citate de comunicatele lor de presă, până în 2050 peste 1,2 miliarde de oameni vor avea de suferit direct și vor deveni migranți climatici.

Reacțiile de respingere și condamnare din partea oricărui individ vag interesat de patrimoniul cultural sunt explicabile. Însă chestiunea, în ansamblul ei, e ceva mai nuanțată și e nevoie de puțin context pentru a putea înțelege de ce activismul antipetrol pare că proliferază în muzee, dar și în alte sfere ale vieții publice cu potențial de viralizare.

La fel cum făcuseră înainte și companiile producătoare de armament sau din industria tutunului, marile companii petroliere au căutat, de-a lungul timpului, să-și asocieze imaginea cu acțiuni caritabile, dar mai ales cu instituții culturale. Folosind sume de bani neglijabile în raport cu cifrele lor de afaceri, aceste companii au cules beneficiile aduse de PR și promovarea către publicurile preponderent elitiste ale muzeelor – acțiuni denumite de critici *artwash*. De exemplu, între 1990 și

2006, British Petroleum (BP) a contribuit în medie cu doar 0,5% din bugetul celor patru muzee britanice aflate sub umbrela Tate (Tate Britain, Tate Modern, Tate Liverpool și Tate St. Ives).

Însă nu doar muzeele primesc subvenții din petrol: Universitatea Oxford a primit în 2020 și 2021 peste 1,6 milioane de lire de la diverse companii petroliere, la care se adaugă încă 11 milioane primite în cinci ani pînă în 2020. Totuși, din ce în ce mai multe instituții de cultură din Marea Britanie nu mai acceptă fonduri de la acestea: Royal Shakespeare Company, Galeria Națională și National Portrait Gallery au renunțat, iar British Museum, confruntat și el cu un val de proteste, analizează dacă va prelungi sau nu contractul cu BP.

BP a fost responsabilă pentru dezastrul din Golful Mexicului din 2010, ceea ce a determinat o campanie furibundă din partea unor grupări de activiști pentru a opri legăturile instituțiilor de cultură cu companiile petroliere. [...]

Astfel, în mai 2010, la o lună după scufundarea platformei Deepwater Horizon, care a determinat cel mai mare dezastru ecologic din istoria SUA și pentru care BP a plătit despăgubiri de peste 20 de miliarde de dolari, membrii Liberate Tate au atârnat păsări și pești morți de baloane negre umplute cu heliu. Altă acțiune de impact a purtat numele *The Gift (Darul)* și a constat în oferirea simbolică a unei alternative la combustibili fosili prin donarea unei lame de turbină eoliană. Cu o lungime de 16,5 m și o greutate de 1,5 tone, a fost cărată de peste 100 de membri ai grupării și acceptată de muzeu ca parte a colecției permanente. [...]

Un an mai târziu, în muzeul Van Gogh din Amsterdam, șapte membri ai Fossil Free Culture (Cultură fără fosili) au băut din câte o scoică (*shell* în engleză) un sirop închis la culoare care aducea cu petrolul, pentru a protesta împotriva sponsorizărilor din partea companiei Shell. [...]

E important de menționat că nici una dintre aceste lucrări nu a suferit daune (cu excepția unor rame, reparate în câteva zile). Parte din operele atacate reprezintă sau simbolizează frumusețea naturii și cea umană, cele care vor avea de suferit în urma emisiilor de carbon. Scopul activiștilor nu este de a le deteriora, ci de a atrage atenția asupra amenințărilor reale cauzate de încălzirea globală. De a întrerupe activitățile curente și a afecta *statu quo*-ul, nu de a distruge lucrări. [...]

De-a lungul timpului, artiștii au chestionat (inclusiv prin practici de critică instituțională) modul în care instituțiile de artă răspund la cerințele legate de etică, egalitate și justiție socială ale comunităților care le găzduiesc. Toate aceste grupări care realizează acțiuni și performance-uri în interiorul galeriilor de artă se folosesc de, dar se și opun convențiilor asociate acestor spații, transformându-le fizic și conceptual în câmpuri de luptă ideologică.

Această practică n-a apărut acum și nu e legată de vreun subiect anume. Guerrilla Art Action Group (1969-1976) a realizat proteste la Muzeul de Artă Modernă din New York pentru a forța o poziționare împotriva Războiului din Vietnam, inclusiv prin aruncarea de sânge de porc pe podelele

galeriilor (*Blood Bath* – 1969). În 1974, Tony Shafrazi, un membru al Art Workers Coalition și viitor galerist, a scris cu un spray cu vopsea „*Kill lies all*” pe Guernica lui Picasso, făcând legătura între celebra lucrare antirăzboi și masacrul de la My Lai din Vietnam. Guerrilla Girls e o altă grupare de artiste care au organizat intervenții mai ales pe tema sexismului din muzee și inegalității de gen. [...]

De aceea, ca galerist absolvent de istoria și teoria artei, strict din punct de vedere intelectual, înțeleg ironia din gestul de a arunca cu supă de roșii și referința din „Campbell’s Soup Cans” al lui Andy Warhol la industrializare și consumerism, pe care activiștii le văd responsabile de distrugerea planetei. [...] Însă pe mine asta nu mă determină să susțin mai mult cauza și nici nu mă ajută să găsesc modalități concrete de a o face. M-a făcut însă curios și am aflat o parte din lucrurile menționate mai sus.

Pe de altă parte, fără a-i cauționa în vreun fel, înțeleg și empatizez cu temerile tinerilor care-și simt amenințat viitorul, în fața a ceea ce ei văd drept o distrugere iminentă. Dilema cu care ne confruntă ei, de a alege între viață și artă, este însă una falsă: nu-mi pot imagina și nu vreau o viață fără artă. Realitatea e că, fie că ne place sau nu, ei vor continua să (re)acționeze chiar și în locurile în care umanitatea caută să prezeve memoria a ceea ce s-a creat mai frumos și mai de valoare. Astfel, activiștii speră că dacă ne pasă de artă suficient de mult încât să vrem să protejăm arta, vom găsi modalități pentru a ne salva planeta. Iar cu ideea aceasta nu pot fi decât de acord.

(George PLEȘU, articol publicat în *Dilema Veche*
nr. 980 din 19 ianuarie – 25 ianuarie 2023)

A. (8 puncte: 2 puncte pentru fiecare răspuns corect)

Formulează, sub formă de enunțuri, răspunsuri la fiecare din următoarele cerințe, raportându-te la textul citat:

1. Precizează denumirile a două grupări de activiști care, de-a lungul timpului, au recurs la acțiuni de gherilă în muzeele de artă pentru a-și face protestul cunoscut, indiferent de cauza susținută de aceștia.
2. Menționează două cauze pentru care au luptat, de-a lungul timpului, activiștii care au protestat în muzeele de artă.
3. Explică în ce constă o acțiune de tip *artwash*, susținând explicația cu un exemplu de astfel de acțiune.
4. Prezintă, într-un text de 6-8 rânduri, semnificația afirmației: „Parte din operele atacate reprezintă sau simbolizează frumusețea naturii și cea umană, cele care vor avea de suferit în urma emisiilor de carbon. Scopul activiștilor nu este de a le deteriora, ci de a atrage atenția asupra amenințărilor reale cauzate de încălzirea globală. De a întrerupe activitățile curente și a afecta *statu quo*-ul, nu de a distruge lucrări.”

B. (12 puncte)

Care este opinia ta despre importanța acțiunilor de conștientizare a populației planetei asupra problemei încălzirii globale?

Redactează un text de cel mult 20 de rânduri în care să-ți motivezi opțiunea folosind două argumente.

SUBIECTUL al III-lea 10 puncte (câte 2 puncte pentru cerințele 1-3; 4 puncte pentru cerința 4)

Privește cu atenție afișul de mai jos, apoi răspunde, în enunțuri, la următoarele cerințe:

1. Precizează titlul campaniei inițiate de organizația Salvați Copiii.
2. Indică problema socială asupra căreia se focalizează campania inițiată de organizația Salvați Copiii.
3. Explică motivele pentru care fetița din imagine poartă mască.
4. Prezintă, într-un text de cel mult 10 rânduri, relația dintre text și imagine, așa cum apare în afișul de mai jos.

OPRIȚI BULLYING-UL SAU

#DESFIINTATI
RECREATIILE

"În recreație sunt jengoasă și nespălată și put. În recreație mi se pune coșul de gunoi în cap și mi se toarnă cerneală pe cămașă. În recreație îmi vine să las școala baltă. Școala o fi pentru toți, dar recreația e doar pentru unii."

1 din 5 copii umilește în mod repetat un alt copil la școală, în recreație, conform unui studiu întocmit de Salvați Copiii în 2016.

Desfiintati recreatiile
facebook/desfiintati_recreatiile

 Salvați Copiii
Save the Children România